

Raadsinformatiebrief

Datum	13 oktober 2020	Zaaknummer	1948344768
		Portefeuille	Economie, financiën, ruimtelijke ordening J.H.M. Goijaarts
Onderwerp	Juni (corona) en septembercirculaire 2020		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

De uitkomst van de juni (corona)- en septembercirculaire 2020

Aanleiding

Onlangs heeft de gemeente de septembercirculaire 2020 ontvangen met informatie over de omvang en de verdeling van de uitkeringen uit het gemeentefonds, over het aanvullende compensatiepakket in verband met de financiële gevolgen van de coronacrisis en over andere financiële onderwerpen die voor de gemeente van belang zijn. In juni verscheen al een extra coronacirculaire met informatie over het financiële effect van het eerste compensatiepakket. Deze raadsinformatiebrief geeft duidelijkheid over de verschillen tussen de september- en coronacirculaire 2020 ten opzichte van de meicirculaire 2020.

Kernboodschap

Op Prinsjesdag heeft de gemeente de septembercirculaire 2020 ontvangen. In de maand juni is al een bijzondere circulaire verschenen; de zogenaamde coronacirculaire met het eerste compensatiepakket voor de maanden maart, april en mei. De septembercirculaire is gebaseerd op de Miljoenennota, verder is in de septembercirculaire het tweede compensatiepakket uitgewerkt. De inhoud van de circulaire levert informatie voor het begrotingsproces. Hieronder worden per onderdeel de aanpassingen in de juni (corona)- en septembercirculaire 2020 toegelicht. Daarbij worden, als afgesproken in 2018, de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Uitgangspunten voor oormerken van middelen uit algemene uitkering

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we, binnen het taakveld algemene uitkering, tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen het

taakveld. Bij de kadernota/programmabegroting vindt de integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.

- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geormerkt zijn, ook deze verhoging/verlaging oormerken.
- Tot en met 2020 worden in principe aanvullende middelen sociaal domein geormerkt. Dit uitgangspunt is nader uitgewerkt bij de evaluatie van de reserve sociaal domein bij de programmabegroting 2021.

Aanpassingen in de juni (corona)- en septembercirculaire 2020:

Accres ontwikkeling (bedrag waarmee het beschikbare bedrag uit het gemeentefonds jaarlijks wordt aangepast)

Geen aanpassing van de accressen 2020 t/m 2024 ten opzichte van mei 2020. In de meicirculaire 2020 is aangekondigd dat de accressen voor de uitkeringsjaren 2020 en 2021 vastgezet zijn op het niveau dat toen is gepubliceerd. Dit als onderdeel van het compensatiepakket corona om rust en stabiliteit te creëren in een roerige tijd. Een mogelijke toe- of afname van de rijksuitgaven leiden voor die jaren dus niet tot wijziging van het accres. Dat geldt ook voor de accressen vanaf 2022. Mogelijk dat dit later nog tot bijstellingen leidt.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Door de continue bijstellingen van de (landelijke) aantallen, vindt er bij iedere circulaire een aanpassing van de uitkeringsfactor (verhouding tussen de omvang van het gemeentefonds en de totale landelijke uitkeringsbasis) plaats. Diverse landelijke aantallen zijn naar boven bijgesteld. Denk aan huishoudens, medicijngebruik met drempel en uitkeringsontvangers minus bijstandsonvangers. Dat heeft een daling van de uitkeringsfactor tot gevolg. De financiële gevolgen hiervan zijn per jaar weergegeven in het financieel overzicht.

Hoeveelheidsverschillen (aanpassing maatstaven Meierijstad)

Door de continue bijstelling van de (eigen) aantallen bij de diverse maatstaven (bijvoorbeeld inwoners, bijstandsonvangers etc.) vindt er een aanpassing plaats van de hoogte van de algemene uitkering. De aanpassingen van de maatstaven zijn gebaseerd op informatie van het ministerie en het CBS, die regelmatig ververs wordt.

De financiële gevolgen hiervan zijn per jaar weergegeven in het financieel overzicht.

Voorlopige afrekening BTW compensatiefonds 2020

Gezien de grote onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het BCF-plafond heeft de provinciaal toezichthouder richtlijnen opgesteld. De richtlijn is dat mag worden geraamd op maximaal de laatst vastgestelde rekening van het Rijk.

Meierijstad heeft er voor gekozen hiervoor geen bedrag op te nemen in de begroting 2020. De ruimte onder het plafond voor het jaar 2020 is bij deze circulaire voorlopig berekend (voor de gemeente Meierijstad is dit een bedrag van € 383.000) en wordt als voorschot verwerkt in de septembercirculaire. In de meicirculaire 2021 wordt de ruimte onder het plafond definitief vastgesteld en wordt het eventuele verschil met de huidige raming afgerekend.

Vanaf 2021 is in de programmabegroting de ruimte onder het plafond structureel geraamd op € 400.000. dit bedrag is gebaseerd op de laatst vastgestelde rekening (2019) van het Rijk.

Waterschap verkiezingen

Voor het houden van de waterschap verkiezingen 2023 wordt er vanaf 2020 een bedrag toegevoegd aan het gemeentefonds. Tevens zijn er afspraken gemaakt over de wijze van indexering voor latere jaren. Het bedrag is structureel verwerkt.

Meerijstad ontvangt hiervoor vanaf 2020 jaarlijks een bedrag van € 13.088,- (bedragen worden geïndexeerd).

Handhaving energielabel C kantoren

In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden. Deze wetgeving moet gehandhaafd worden. Meerijstad ontvangt hiervoor een bedrag van € 2.400.

Het bevoegd gezag is de gemeente. Sira Consulting heeft de handhavingslasten in de periode 2020-2030 voor gemeenten berekend in het onderzoek 'Actualisatie handhavingslasten verplicht energielabel C voor kantoren' (april 2020). Bovenstaand bedrag betreft enkel de bijdrage voor 2020. Er vinden nog gesprekken plaats over de bijdrage vanaf 2021.

Gezond in de stad

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 zijn bij mei- en decembercirculaire 2019 middelen toegevoegd aan het gemeentefonds, via een decentralisatie-uitkering. Deze uitkering is voor de zgn. GIDS-gemeenten (Gezond in de stad) die een lokale coalitie vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen, voor de best mogelijke start van zijn of haar leven. Meerijstad ontvangt hiervoor jaarlijks een bedrag van € 16.991 voor de periode 2020 tot en met 2022. Bij deze circulaire is de derde tranche aan het gemeentefonds toegevoegd. Voorgesteld wordt om deze extra middelen hiervoor te oormerken.

Kerkenvisie

Meerijstad ontvangt in 2020 een bedrag van € 50.000,- voor een kerkenvisie. Het gaat om een strategische visie over de toekomst van kerkgebouwen op gemeentelijk niveau, waarin aandacht is voor leegstand, instandhouding en herbestemming. Hierbij worden allerlei partijen betrokken: kerkgenootschappen, omwonenden, deskundigen en overheden.

Voorgesteld wordt om deze middelen te oormerken.

Pilot veranderopgave inburgering

Binnen het pilotprogramma Veranderopgave Inburgering loopt bij 39 hoofdaanvragers een pilot. De maatregelen met betrekking tot de aanpak van het coronavirus hebben gevolgen voor de uitvoering van deze 39 pilots, die de gemeenten niet volgens planning kunnen realiseren. Om die reden wordt de pilotperiode eenmalig met zes maanden verlengd, zodat gemeenten gestimuleerd worden om de pilotactiviteiten goed af te ronden. Hiervoor wordt voor de laatste keer een financiële tegemoetkoming gedaan van € 28.000 per deelnemende gemeente.

Voorgesteld wordt om deze middelen te oormerken.

Brede aanpak dak- en thuisloosheid

Het kabinet stelt, voor de aanpak van dak- en thuisloosheid, een financiële impuls beschikbaar van in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2020 en 2021. Zowel in 2020 als 2021 wordt een bedrag van € 67,5 miljoen verdeeld over 21 centrumgemeenten maatschappelijke opvang en beschermd wonen, in totaal € 135 miljoen.

De 312 regiogemeenten ontvangen ieder een bedrag van € 17.628 in 2020 en € 32.051 in 2021. Meerijstad is een van de 312 regiogemeenten.

Voorgesteld wordt om deze middelen te oormerken.

Opschalingskorting schrappen 2020-2021

Besloten is de opgelegde korting in verband met lagere apparaatskosten voor het jaar 2020 en 2021 te schrappen. Voor 2020 betekent dit een incidenteel voordeel van € 277.056 en voor 2021 een incidenteel voordeel van € 629.146.

Verlenging decentralisatieuitkering bevolkingsdaling 2021

In de meicirculaire 2020 is aangekondigd dat de huidige decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling, vooruitlopend op de uitkomst van de evaluatie, met één jaar wordt verlengd tot en met 2021. Om die reden zijn de benodigde middelen voor deze uitkering voor 2021 uit de algemene uitkering uitgenomen en toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering. Voor Meierijstad bedraagt de uitname in 2021 € 42.414.

Versterking omgeving veiligheidsdiensten

Gemeenten ontvangen jaarlijks van de meerjarenagenda omgevingsveiligheid 2021-2024 een bedrag van in totaal € 3,825 miljoen. De middelen zijn bedoeld voor lokale versterking omgevingsveiligheid. Dit geeft gemeenten de ruimte om te komen tot lokale prioriteiten bij de uitvoering van omgevingsveiligheidsbeleid. Op die wijze wordt omgevingsveiligheid goed lokaal ingebed. Meierijstad ontvangt hiervoor jaarlijks een bedrag van € 17.000 voor de periode 2021 tot en met 2024. De extra middelen voor versterking omgevingsveiligheidsdiensten voor de jaren 2021 tot en met 2024 komen in de plaats van een subsidie externe veiligheid die rechtstreeks aan het ODBN werd uitgekeerd. De ODBN blijft de werkzaamheden voor versterking omgevingsveiligheidsdiensten (denk hierbij aan actualiseren risicokaart advisering, en omgevingswet gerelateerde zaken) uitvoeren.

Voorgesteld wordt om deze middelen te oormerken.

Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015 en jeugdhulp

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB trekkingsrechten is voor 2021 overeengekomen om, op basis van de conceptbegroting 2021, een bedrag van € 24,264 miljoen uit de algemene uitkering te nemen. Het betreft € 18,06 miljoen uit het sub cluster WMO 2015 en € 6,204 miljoen uit het sub cluster Jeugdhulp.

Voor Meierijstad betekent dat een uitname van € 83.768 (WMO) en € 26.038 (Jeugdhulp). Door het voorstel van het loslaten van een gesloten systeem voor het sociaal domein, komen deze lasten voortaan ten laste van de algemene middelen.

Suppletie- uitkering integratie sociaal domein

De suppletie-uitkering Overheveling integratie-uitkering sociaal domein (IUSD) wordt met één jaar verlengd naar 2021. Dit is het gevolg van het uitstellen van de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar naar 2022. Meierijstad ontvangt hiervoor in 2021 een bedrag van € 17.979.

De bedragen zouden voorheen geoormerkt worden maar door het voorstel met het loslaten van een gesloten systeem voor het sociaal domein komen deze baten voortaan ten gunste van de algemene middelen.

Jeugdhulp.

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget. Bij de meicirculaire 2019 was daarvoor reeds € 1 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2019 – 2021. Dat was in de tranches van € 400 – € 300 - € 300 miljoen.

Momenteel vindt onderzoek plaats naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp, uitkomst wordt verwacht in eind dit jaar 2020 die zal dienen als input voor de komende kabinetsformatie. Voor 2022 was een stelpost opgenomen van € 1.315.053., deze stelpost kan komen te vervallen. Meierijstad ontvangt in 2022 voor jeugdhulp een bedrag van € 1.265.765. Vanaf 2023 is voor de jeugdhulp weer een stelpost opgenomen.

De bedragen zouden voorheen geormerkt worden maar door het voorstel met het loslaten van een gesloten systeem voor het sociaal domein komen deze lasten ten laste van de algemene middelen.

Coronacompensatie

In de juni (corona) circulaire is het eerste compensatiepakket verwerkt, in de septembercirculaire het tweede. In onderstaande tabel zijn de landelijke compensaties opgenomen en de vergoedingen voor Meierijstad, die via de algemene uitkering beschikbaar worden gesteld. Voorstel is het bedrag van € 2.636.830 vooralsnog te labelen. In december wordt de raad op de hoogte gebracht van de financiële gevolgen van de coronacrisis, die op dat moment bekend zijn. Dan kan worden aangegeven waar de compensatievergoedingen aan besteed (gaan) worden.

Maatregel	Juni (corona) circulaire		September circulaire	
	landelijk miljoen	MS euro	landelijk miljoen	MS euro
Sport, kwijtschelden huur aan sportverenigingen *	90			
Wmo, eigen bijdrage	18			55.470
Vergoeden eigen bijdrage ouders die gebruik maken gem. regelingen: peutersaanbod, SMI en Lokale media tot 1 juni*	8	33.691		
Toeristenbelasting	11			
Parkeerbelasting	100	46.000		
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg. Continuïteit zorg, uitstel noodzakel. zorg en Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015. Continuïteit van zorg hulp en ondersteuning cliënten.	125	5.000		
Noodopvang kinderen met ouders cruciaal beroep	144	144.012		
Rijksbijdrage Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	23	54.936		98.244
Lokale culturele voorzieningen: o.a. bibliotheken, muziekscholen, musea,	90	714.684	50	526.595
Tijdelijke Steunfonds voor Lokale Informatievoorziening*	60	245.219	60	245.789
Cultuur gemeente matchingsgeld OCW*	24			
Opschalingskorting incidenteel schrappen 2020/2021	49			
Opschalingskorting niet inzetten voor compensatie maar als algemeen dekkingsmiddel			70	277.056
Buurt en dorps huizen				-277.056
Vrijwilligersorganisaties jeugd			17	60.117
Toezicht en handhaving			7	33.714
Precariobelasting en markt en evenementen leges			50	193.375
Extra kosten verkiezingen 2021			20	53.329
Meerkosten GGD*			30	129.476
Vergoeding veiligheidsregios*				350
Inkomstenderving na 1 juni (indicatief)				15
Locale cultuure voorzieningen na 1 juni (provincie)*				100
Verschil ivm verwerking nieuwe maatstaven				8
		-2.821		
Totaal	742	1.240.721	777	1.396.109

* niet via algemene uitkering: op declaratie basis of rechtstreekse financiering

totaal		
1e	742	1.240.721
2e	777	1.396.109
Totaal	1.519	2.636.830

De voorgaande mutaties leiden tot het volgende totaaloverzicht:

Mutaties juni (corona) en september circulaire 2020	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene uitkering:							
Ontwikkeling uitkeringsbasis (overig)	-70.224	-21.312	-374.660	-778.296	-980.437	-911.690	-841.642
Hoeveelheidsverschillen (aanpassing maatstaven Meierijstad)	-11.381	397.222	455.604	574.475	647.756	858.580	906.224
Plafond BTW-compensatiefonds, voorschot 2020		383.616					
Waterschapsverkiezingen		13.088	13.446	13.803	14.014	14.217	14.501
Handhaving energielabel C kantoren		2.400					
Gezond in de stad DU (mutatie)		16.991	16.991	16.991			
Kerkenvisie DU		50.000					
Pilot veranderopgave inburgering		28.000					
Brede aanpak dak- en thuisloosheid DU		17.628	32.051				
Opschalingskorting incidenteel schrappen 2020/2021		277.056	629.146				
Verlenging decentralisatieuitkering bevolkingsdaling 2021			-42.414				
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten			17.000	17.000	17.000	17.000	
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015			-83.768				
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp			-26.038				
Suppletie- uitkering integratie sociaal domein			17.979				
Jeugdhulp extra middelen				1.265.765			
Aframen stelpost jeugdhulp extra middelen				-1.315.053			
Compensatie corona:							
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg		145.532					
Inhaalzorg en meerkosten WMO		55.143					
Buurt-en dorpshuizen		60.117					
Vrijwilligersorganisaties jeugd		33.714					
Toezicht en handhaving		193.375					
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU)		53.329					
Voorschoolse voorziening peuters DU		33.691					
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU)		98.244					
Eigen bijdrage WMO abonnementstarief (DU)		55.470					
Extra kosten verkiezingen 2021 ivm Covid -19 (DU)		129.476					
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (DU)		51.000					
Lokale culturele voorzieningen (september circulaire)		240.670					
Lokale culturele voorzieningen (juni circulaire)		245.789					
Rijksbijdrage Wet sociale werkvoorziening (Wsw)		1.241.279					
Subtotaal compensatie corona		2.636.830					
Totaal toename algemene uitkering juni (corona) en september	-81.605	3.801.520	655.336	-205.315	-301.666	-21.893	79.083
Te oormerken middelen							
Gezond in de stad		16.991	16.991	16.991			
Kerkenvisie DU		50.000					
Pilot veranderopgave inburgering		28.000					
Brede aanpak dak- en thuisloosheid DU		17.628	32.051				
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten			17.000	17.000	17.000	17.000	0
Jeugdhulp extra middelen				1.265.765			
Aframen stelpost jeugdhulp extra middelen				-1.315.053			
Compensatie corona:							
Rijksbijdrage Wet sociale werkvoorziening (Wsw)		1.241.279					
Overige corona compensaties		1.395.551					
subtotaal compensatie corona		2.636.830					
Totaal te oormerken middelen		2.749.449	66.042	-15.297	17.000	17.000	0
Netto-resultaat juni (corona) en septembercirculaire 2020	-81.605	1.052.071	589.294	-190.018	-318.666	-38.893	79.083

De aanpassing van de algemene uitkering aan de hand van de juni (corona) en septembercirculaire 2020 voor het jaar 2019 en 2020 wordt verwerkt als onderdeel van de jaarrekening 2020.

De aanpassing van de algemene uitkering aan de hand van de juni (corona) en septembercirculaire 2020 voor de jaren 2021 en verder wordt verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2021.

Kanttekeningen

Winstwaarschuwing

In o.a. Binnenlands Bestuur is geschreven over het niet opnemen van de mutaties op het accres vanaf 2022, zoals die in de Miljoenennota zijn opgenomen in de septembercirculaire 2020. De beheerders van PAUW (specialist op gebied van algemene uitkering) zeggen daarover dat het te vroeg is om, op basis van de Miljoenennota, te concluderen dat er negatieve accresen aankomen. Het nieuwe kabinet kan diverse besluiten nemen om dat te voorkomen. De VNG zal zich bezig houden met een zo goed mogelijke instap als de normeringsmethodiek weer van start gaat. In de meicirculaire 2021 horen we hier waarschijnlijk meer over. Voor nu zijn de accresstanden in de mei/septembercirculaire 2020 verwerkt. Deze worden door de provinciaal toezichthouder geaccepteerd.

Communicatie

Met deze raadsinformatiebrief wordt uw raad geïnformeerd over het besluit van het college van 13 oktober 2020.

Participatie

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

Zie bovenstaande overzichten.

Planning

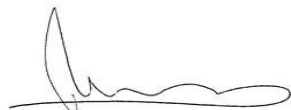
Bijlage(n)

Ter inzage documenten

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

Drs. M.G.C. Wilms - Wils RA

De burgemeester,

ir. C.H.C. van Rooij